

EXPEDIENTS DE RESPONSABILITATS POLÍTIQUES AL BAIX EMPORDÀ

JOSEP CLARA

RESUM: Segons les dades publicades al Boletín Oficial de la Provincia de Gerona, un mínim de 367 persones del Baix Empordà foren expedientades en virtut de la Llei de responsabilitats polítiques de 1939. Les sentències conegudes no arriben a cinquanta i solament dues van ser absolutòries.

Atesa la nova situació europea de 1945, molts expedients foren sobreseïts a partir de 1946.

PARAULES CLAU: Repressió franquista, responsabilitats polítiques, justícia i guerra.

Per tal d'instrumentalitzar la justícia, el règim franquista va retallar les competències de la jurisdicció ordinària i creà tribunals especials perquè els interessos de la dictadura fossin garantits millor. La jurisdicció militar, el tribunal especial per a la repressió del comunisme i la maçoneria, i també la jurisdicció de Responsabilitats Polítiques serviren especialment per reprimir l'enemic polític, el desafecte que no marxà a l'exili.⁽¹⁾

El 9 de febrer de 1939, durant el "III Año Triunfal", quan la campanya bèl·lica contra les terres de Catalunya estava a punt de finir, el general Franco va promulgar la Llei de responsabilitats polítiques, la qual tenia la finalitat de castigar "quienes contribuyeron con actos u omisiones graves a forjar la subversión roja, a mantenerla viva durante más de dos años y a entorpecer el triunfo, providencial e históricamente ineludible, del Movimiento Nacional".⁽²⁾

(1) E. PEDRAZ PENALVA, "La administración de justicia durante la guerra civil en la España Nacional", dins *Justicia en guerra*, Madrid, Ministerio de Cultura, 1990, p. 317-371; M. LANERO TÁBOAS, *Una milicia de la justicia. La política judicial del franquismo (1936-1945)*, Madrid, Centro de Estudios Constitucionales, 1996.

(2) *Boletín Oficial del Estado*, 13 de febrer de 1939.

La Llei de responsabilitats polítiques era una llei extensa, composta de 89 articles, vuit disposicions transitòries i una disposició final derogatòria, útil per a l'actuació repressora d'una dictadura però impròpia d'un estat de dret, no solament perquè tenia caràcter retroactiu (reculava al primer d'octubre de 1934), sinó perquè podia condemnar fins i tot les persones mortes, per tal de perjudicar-ne els descendents. L'article 46 establí rodonament "que ni el fallecimiento, ni la ausencia, ni la incompetencia del presunto responsable detendrá la tramitación y fallo del expediente". D'altra banda, cal no oblidar que el càstig afegí un plus a la condemna de presó o de mort que, en molts casos, per la mateixa actuació ja havia estat pronunciada pel tribunal militar.

L'obertura dels expedients podia ser a partir de les sentències condemnatòries de la jurisdicció militar, per denúncia escrita de qualsevol particular, a iniciativa del tribunal regional o a proposta de qualsevol autoritat civil o militar.

Els jutjats encarregats de la instrucció dels expedients tenien caràcter provincial. La sentència, en canvi, havia de ser dictada pels tribunals regionals. En els uns i en els altres, la representació militar era garantida. En el cas de Girona, el jutge instructor fou el capità de complement d'infanteria, Manuel Martínez Cardeñoso. Per damunt de tot, existia un tribunal estatal –dependent de la vicepresidència del Govern– on també eren presents els militars.

La Llei va perdre la força sancionadora per decisió de 13 d'abril de 1945, en el context de la derrota de les potències feixistes en la II Guerra Mundial. A partir d'aleshores no es permeté d'incoar expedients nous, foren suprimits els tribunals especials sobre la matèria i autoritzada la creació d'una comissió liquidadora dels expedients. L'arxiu final hagué d'esperar a l'indult de 10 de novembre de 1966, per aplicació del decret 2824/66: aleshores, quan feia trenta anys del començament de la guerra, va restar extingida definitivament aquesta jurisdicció especial.

És evident, però, durant el temps de vigència, la Llei de responsabilitats representà una experiència dramàtica per a moltes famílies dels vençuts i posà en relleu la divisió de la societat de postguerra, on existí tota una xarxa de deladors i de persones que es venjaren dels conterrànies, a més de la col·laboració de l'Església amb l'autoritat repressora, ja que els informes emesos pels capellans figuraren al costat dels signats pel comandant de post de la Guàrdia Civil, l'alcalde i el cap local de FET y de las JONS.

Les sancions previstes podien ser de tres tipus: restrictives de l'activitat (inhabilitació absoluta, especial), restrictives de la llibertat de re-

sidència (desterrament a les possessions africanes, confinament a una determinada distància) i econòmiques (pèrdua total o parcial de béns, pagament d'una multa).

L'impacte d'aquestes sancions ha estat estudiat en dos àmbits diferents: en el pla col·lectiu, a escala provincial, i en el de les èlites urbanes barcelonines.⁽³⁾ Tanmateix, l'estudi del que representà la Llei a les comarques de Girona –si exceptuem el partit judicial de Figueres– no podrà tenir ni la profunditat ni l'abast del que s'ha fet a Lleida si no apareix la documentació que, ara com ara, donem per perduda.

Si ens fixem en el Baix Empordà, a tall d'exemple, només podem resseguir parcialment l'aplicació i l'abast de la Llei per mitjà del *Boletín Oficial de la Provincia de Gerona* (BOPG). De papers, tan solament han estat preservats una part dels referits a la investigació de béns d'uns quants expedientats.⁽⁴⁾ Per tot plegat, no sabem els noms dels expedientats a Bellcaire, Castell d'Empordà, Colomers, Corçà, Cruïlles, Fontanilles, Fonteta, Garrigoles, Gualta, Jafre, Mont-ras, Palau-sator, Parlavà, Regencós, Sant Joan de Palamós, Santa Cristina d'Aro, la Tallada, Torrent, Torroella de Montgrí, Ullà, Ultramort, Vall-llobrega i Verges.

(3) C. MIR, F. CORRETGE, J. FARRÉ i J. SAGUÉS, *Repressió econòmica i franquisme: l'actuació del Tribunal de Responsabilitats Polítiques a la província de Lleida*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1997; F. VILANOVA VILA-ABADAL, *Repressió política i coacció econòmica. Les responsabilitats polítiques de republicans i conservadors catalans a la postguerra (1939-1942)*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1999. Per a d'altres àmbits no catalans, G. SÁNCHEZ RECIO, *Las responsabilidades políticas en la posguerra española. El partido de Monóvar*, Alacant, Universitat, 1984; A.R. FRÍAS RUBIO, "Estudio de la represión franquista en la provincia de Soria", dins *La oposición libertaria al régimen de Franco, 1936-1975*, Madrid, Fundación Salvador Seguí, 1993, p. 495-537; M. ORTIZ HERAS, *Violencia política en la II República y el primer franquismo. Albacete, 1936-1950*, Madrid, Siglo XXI, 1996, p. 393-418.

(4) Concretament, per al cas del Baix Empordà, els expedients són els següents: Castell d'Aro: Joan Villa, Jaume Solsona, Paulí Baron, Salvador Huesca i Leonard Moral (capsa 886); Foixà: Francesc Massanas i Andreu Fernández (capsa 878); Palafrugell: Amadeu Salvatella, Marià Ruiz i Francesc Martí (capsa 865), Tomàs Girbal, Francesca Linares i Miquel Mundet (capsa 867), Lluís Niell (capsa 871), Ernest Morató, Josep Biencinto (capsa 872), Martí Jordi (capsa 873), Joan Linares i Juan Simeón Vidarte (capsa 875); Palamós: Abdó Cama (capsa 871), Martí Noguer, Josep Fàbrega i Joaquim Rubau (capsa 882), Juli Pallí, Manuel Flaquer, Artur Casanovas, Pelai Llobet, Joan Roldós, Pere Ullastres, Lluís Salgas, Josep Gispert, Adolf Escofet, Ignasi Malasca, Víctor Nicolau, Viceç Gadea (capsa 879); Pals: Miquel Grassot, Narcís Pinsach, Alfred Parera, Pere Parés, Martí Dalmau, Vicenç Sabater, Joan Jofra, Paulí Visellach, Joaquim Dalmau, Joan Bofill, Joan Parés, Vicenç Monar, Víctor Gafas (capsa 875), Sant Feliu de Guíxols: Francesc Irla (capsa 866), Ponç Valls (capsa 868), Josep Irla, Francesc Sala i Domènec Vilallonga (capsa 869), Nicolau Irla i Josep M. Vilar (capsa 870) i Cristòfol Sala (capsa 886).

Una investigació als arxius locals podria aportar, segurament, una part de les dades que ací manquen, sobretot aquelles que pertoquen a la llista dels inculpats. Anotem, però, que ara com ara les aportacions fetes en aquest sentit són mínimes.

Després de consultar el BOPG fins a l'any 1950 –ja que després d'aquesta data desapareixen les notícies–, la relació mínima de persones expedientades que podem establir abasta un total de 367 noms i és la següent, repartida per municipis:

	població 1936	expedients	percentatge
Albons	652	9	1,3
Begur	1.357	3	0,2
la Bisbal d'Empordà	4.316	99	2,2
Calonge	1.855	35	1,8
Casavells	279	1	0,3
Castell d'Aro	1.172	75	6,3
Foixà	590	21	3,5
Monells	272	6	2,2
Palafrugell	8.682	59	0,6
Palamós	5.450	75	1,3
Pals	1.483	42	2,8
la Pera	632	1	0,1
Peratallada	605	4	0,6
Rupià	390	1	0,2
Sant Feliu de Guíxols	9.147	29	0,3
Sant Sadurní de l'Heura	488	3	0,6
Serra de Daró	301	3	0,9
Ullastret	406	1	0,2
Total	38.077	367	0,9

Com a cosa curiosa, apuntem el fet que Juan Simeón Vidarte y Franco Romero, diputat socialista per Badajoz i membre de la maçoneria,⁽⁵⁾ és considerat veí de Palafrugell. L'informe del rector de la població va advertir, però, que era una persona desconeguda a la població.

LES SENTÈNCIES

Les sentències dictades contra elements del Baix Empordà i publicades al BOPG afectaren sobretot persones que eren il·localitzables perquè havien seguit el camí de l'exili; no arribaren a cinquanta i només dues

(5) Fou autor dels llibres *Las Cortes Constituyentes de 1931-1932. Testimonio del primer secretario del Congreso de los Diputados*, Barcelona, Grijalbo, 1976; *El Bienio negro y la insurrección de Asturias*, Barcelona, Grijalbo, 1978, i *No queríamos al Rey. Testimonio de un socialista español*, Barcelona, Grijalbo, 1977.

Tomo **33**

Nº 029

INTERVENCION DE HACIENDA
DE

CARTA DE PAGO correspondiente
al Mandamiento de Ingreso nº 16

Aplicación ^{GIROS Y VALORES} { Entrega a favor de especial respuesta
Entidad Política

Amadeu Talentella
ha ingresado la cantidad de *quinientas pesetas*
succion impuesta en especial de
el 47 del Plan galle de Barcelona

Y para que conste y sirva de justificante al interesado, expido la presente, autorizada por el señor Interventor y de la que se ha tomado razón en Contabilidad.

a *17 JUN 1940* de *1940* de 193

DEL JEFE DE CONTABILIDAD,

17 JUN. 1940

Intervenido:
EL INTERVENTOR,
Meg

Son 500 pesetas

Tomada razón al núm. **1791**

Mod. 13-1933

Carta de pagament de 500 pessetes d'un condemnat de Palafrugell. El document és de 1940, però reaprofitava un imprès amb l'escut de la República.

foren absolutòries. A voltes, d'altres condemnats, no es publicà la sentència, però es donà notícia que s'havia fet el pagament d'una multa i que l'interessat podia recuperar els béns embargats. Relacionem tot seguit totes aquestes referències:

la Bisbal d'Empordà

Josep Gratacòs Carles: absolt.⁽⁶⁾

(6) BOPG, 1940, p. 672.

L'expedient obert a Martí Jordi Frigola, de Palafrugell, antic comissari delegat de la Generalitat, és un exemple de persecució a una persona morta.

Gaietà Hugas Callol: paga 400 pessetes.⁽⁷⁾

Gregori Vallejo Domínguez: pèrdua total de béns, inhabilitació absoluta perpètua i desterrament durant 15 anys a les possessions africanes.⁽⁸⁾

Castell d'Aro

Paulí Baron Galan: pèrdua total de béns, inhabilitació absoluta perpètua i desterrament durant 15 anys a les possessions africanes.⁽⁹⁾

Salvador Huesca Andrés: 500 pessetes de multa i inhabilitació durant 5 anys.⁽¹⁰⁾

Leonardo Moral Sanclemente: 500 pessetes de multa i inhabilitació durant 5 anys.⁽¹¹⁾

Cristòfol Sala Vila: pèrdua total de béns, inhabilitació absoluta perpètua i desterrament durant 15 anys a les possessions africanes.⁽¹²⁾

Jaume Solsona Ferrer: pèrdua total de béns, inhabilitació absoluta perpètua i desterrament durant 15 anys a les possessions africanes.⁽¹³⁾

Joan Villa Romeu: pèrdua total de béns, inhabilitació absoluta perpètua i desterrament durant 15 anys a les possessions africanes.⁽¹⁴⁾

Foixà

Josep Coll Pagès: paga multa de 100 pessetes.⁽¹⁵⁾

(7) BOPG, 1942, p. 331.

(8) BOPG, 1942, p. 201.

(9) BOPG, 1942, p. 71.

(10) BOPG, 1942, p. 71.

(11) BOPG, 1942, p. 70.

(12) BOPG, 1942, p. 70.

(13) BOPG, 1942, p. 70.

(14) BOPG, 1942, p. 70-71.

(15) BOPG, 1941, p. 1.096.

Andreu Fernández Horts: 1.000 pessetes de multa, inhabilitació absoluta perpètua i desterrament durant 15 anys a més de 250 quilòmetres.⁽¹⁶⁾

Palafrugell

Josep Biencinto Álvarez: confiscació total de béns, inhabilitació absoluta i desterrament durant 15 anys a les possessions africanes.⁽¹⁷⁾

Amadeu Deulofeu Pairés: confiscació total de béns, inhabilitació absoluta i desterrament durant 15 anys a les possessions africanes.⁽¹⁸⁾

Eustaqui Genover Ferrer: paga 5.000 pessetes.⁽¹⁹⁾

Tomàs Girbal Jofra: confiscació total de béns, inhabilitació absoluta i desterrament durant 15 anys a les possessions africanes.⁽²⁰⁾

Joan Linares Delhom: pèrdua total de béns, inhabilitació absoluta perpètua i desterrament durant 15 anys a Sòria.⁽²¹⁾

Francesca Linares Palomeras: confiscació total de béns i inhabilitació absoluta durant 15 anys.⁽²²⁾

Miquel Mundet Paradedada: pèrdua total de béns i desterrament durant 8 anys a les possessions africanes.⁽²³⁾

Lluís Niell Rocas: pèrdua total de béns, inhabilitació absoluta perpètua i desterrament durant 15 anys a les possessions africanes.⁽²⁴⁾

Albert Ribot Pons: paga 100 pessetes.⁽²⁵⁾

Amadeu Salvatella Bussot: paga 500 pessetes.⁽²⁶⁾

Palamós

Abdó Cama Gubert: 10.000 pessetes de multa, inhabilitació durant 8 anys.⁽²⁷⁾

Artur Casanovas Oliveras: pèrdua total de béns, inhabilitació absoluta perpètua i desterrament perpetu.⁽²⁸⁾

Adolf Escofet Ferrer: pèrdua total de béns, inhabilitació absoluta perpètua i desterrament durant 15 anys a les possessions africanes.⁽²⁹⁾

(16) BOPG, 1941, p. 758.

(17) BOPG, 1940, p. 977

(18) BOPG, 1940, p. 356.

(19) BOPG, 1941, p. 138.

(20) BOPG, 1940, p. 356.

(21) BOPG, 1941, p. 138.

(22) BOPG, 1940, p. 589.

(23) BOPG, 1940, p. 258.

(24) BOPG, 1940, p. 929.

(25) BOPG, 1942, p. 27.

(26) BOPG, 1940, p. 813.

(27) BOPG, 1941, p. 30

(28) BOPG, 1941, p. 624-625.

(29) BOPG, 1941, p. 685.

Manuel Flaqué Rovira: pèrdua total de béns, inhabilitació absoluta perpètua i desterrament perpetu del territori.⁽³⁰⁾

Vicenç Gadea Cequiell: 3.000 pessetes de multa i inhabilitació durant 5 anys.⁽³¹⁾

Josep Gispert Cos: pèrdua total de béns, inhabilitació absoluta perpètua i desterrament perpetu del territori.⁽³²⁾

Francesc Goday Torres: pèrdua total de béns, inhabilitació absoluta perpètua i desterrament durant 15 anys a les possessions africanes.⁽³³⁾

Pelai Llovet Corsellas: pèrdua total de béns, inhabilitació absoluta perpètua i desterrament perpetu del territori.⁽³⁴⁾

Ignasi Malasca Malasca: pèrdua total de béns, inhabilitació absoluta perpètua i desterrament durant 15 anys a les possessions africanes.⁽³⁵⁾

Joan Nicolau Cofan: paga 100 pessetes.⁽³⁶⁾

Víctor Nicolau Margarit: pèrdua total de béns, inhabilitació absoluta perpètua i desterrament perpetu del territori.⁽³⁷⁾

Martí Noguer Maria: 1.000 pessetes de multa i inhabilitació durant 5 anys.⁽³⁸⁾

Joan Roldós Planas. 1.000 pessetes de multa, inhabilitació absoluta durant 15 anys i desterrament durant 15 anys a més de 250 quilòmetres.⁽³⁹⁾

Lluís Salgas Saball: pèrdua total de béns, inhabilitació absoluta perpètua i desterrament perpetu del territori.⁽⁴⁰⁾

Llucià Sistané Suquet: pèrdua total de béns, inhabilitació absoluta perpètua i desterrament perpetu.⁽⁴¹⁾ Abans ja havia estat passat per les armes.

Rupià

Alfred Coello Leira: pèrdua total de béns, inhabilitació absoluta perpètua i desterrament perpetu del territori.⁽⁴²⁾

(30) BOPG, 1941, p. 625.

(31) BOPG, 1941, p. 674.

(32) BOPG, 1941, p. 659.

(33) BOPG, 1941, p. 1.466.

(34) BOPG, 1941, p. 696.

(35) BOPG, 1941, p. 684.

(36) BOPG, 1941, p. 251.

(37) BOPG, 1941, p. 666.

(38) BOPG, 1941, p. 818.

(39) BOPG, 1941, p. 673-674.

(40) BOPG, 1941, p. 645.

(41) BOPG, 1941, p. 666.

(42) BOPG, 1941, p. 771.

Sant Feliu de Guíxols

Josep Albó Plaja: paga 500 pessetes.⁽⁴³⁾

Josep Costa Ayats: paga 500 pessetes.⁽⁴⁴⁾

Jose Duran Arpa: paga 5.000 pessetes.⁽⁴⁵⁾

Francesc Irla Bosch: pèrdua total de béns, inhabilitació absoluta màxima i desterrament durant 15 anys del territori.⁽⁴⁶⁾

Josep Irla Bosch: pèrdua total de béns, inhabilitació durant 15 anys i desterrament perpetu del territori.⁽⁴⁷⁾

Nicolau Irla Bosch: 2.000 pessetes de multa, inhabilitació durant 5 anys i desterrament durant 5 anys a 100 quilòmetres.⁽⁴⁸⁾

Joan Massa Solà: paga 1.000 pessetes.⁽⁴⁹⁾

Josep Mont Brunet: absolt.⁽⁵⁰⁾

Francesc Sala Serra: 10.000 pessetes de multa, inhabilitació durant 8 anys i desterrament a 100 quilòmetres.⁽⁵¹⁾

Joan Sanjaume Maimí: 150.000 pessetes de multa i inhabilitació durant 15 anys.⁽⁵²⁾

Ponç Valls Ferrer: confiscació total de béns, inhabilitació absoluta i desterrament durant 15 anys a les possessions africanes.⁽⁵³⁾

Domènec Vilallonga Bertran: confiscació total de béns, inhabilitació absoluta i desterrament durant 15 anys a les possessions africanes.⁽⁵⁴⁾

Josep M. Vilar Sala: confiscació total de béns, inhabilitació absoluta i desterrament durant 15 anys a les possessions africanes.⁽⁵⁵⁾

Pel que fa als sobreseïments, tots foren conseqüència de la nova situació esdevinguda a partir de 1945. Sortiren publicats al BOPG entre els anys 1946 i 1947.

El diputat Josep Irla, de Sant Feliu de Guíxols, va ser condemnat a perdre tots els béns, inhabilitació durant quinze anys i desterrament perpetu.

(43) BOPG, 1940, p. 697-698.

(44) BOPG, 1940, p. 770.

(45) BOPG, 1941, p. 766.

(46) BOPG, 1940, p. 554-555. Més detalls sobre la resolució dels expedients dels germans Irla en el treball d'A. JIMÉNEZ, "Exili i repressió contra els béns de la família de Josep Irla", dins *Revista de Girona*, 183 (1997), p. 430-435, i A. DE QUINTANA VERGÉS, *Mi toga sacada del armario del recuerdo sin mácula y sin polilla*, Girona, s.a., p. 63-66.

(47) BOPG, 1941, p. 251.

(48) BOPG, 1941, p. 1.038.

(49) BOPG, 1940, p. 698.

(50) BOPG, 1940, p. 1.466.

(51) BOPG, 1941, p. 1.025.

(52) BOPG, 1940, p. 347-348.

(53) BOPG, 1941, p. 48.

(54) BOPG, 1940, p. 471.

(55) BOPG, 1940, p. 537.

PER ACABAR

La de Responsabilitats Polítiques va ser una jurisdicció sorgida en temps de guerra –quan justícia i guerra acostumen a ser conceptes anti-tètics, i més encara si es tracta d'una guerra fratricida– que s'aplicà en temps de victòria per assegurar-se el triomf i la revenja contra el vençut. El període de vigència fou liminat per les noves circumstàncies de 1945, és a dir, la derrota de les potències feixistes en la II Guerra Mundial.

L'índex més alt d'expedientats correspon al municipi de Castell d'Aro, on la repressió més dura –la que es traduí en penes de mort executades– va assolir també cotes superiors a les de la Bisbal, Palafrugell, Palamós o Sant Feliu de Guíxols, és a dir, les viles més poblades de la marca.⁽⁵⁶⁾

Entre els personatges expedientats o sancionats, a part de la gent corrent que es mogué en el pla local (alcaldes, regidors, etc.), cal destacar la presència de Josep Irla i Josep Fàbrega, diputats al Parlament de Catalunya, i de Martí Jordi Frigola, que fou comissari delegat de la Generalitat durant l'etapa compresa entre el setembre de 1936 i l'agost de 1938 i que morí, essent comissari polític de la 177 brigada mixta, en la reculada de l'exèrcit republicà cap a la frontera.⁽⁵⁷⁾

Majoritàriament, d'acord amb l'activitat política desenvolupada, els expedientats foren homes, però també enregistrem la presència d'unes quantes dones a la Bisbal (una), Calonge (una), Castell d'Aro (una), Palafrugell (tres) i Palamós (dues), la qual cosa posa de relleu el grau menor de la implicació femenina en la política.

*Relació d'expedientats al Baix Empordà***Albons**

Josep Maria Alay Casellas	expedient sobreseït 1946
Pere Baró Saló	
Ramon Bonet Lacaba	expedient sobreseït 1946
Esteve Coll Matas	expedient sobreseït 1946
Joan Font Ventura	
Salvi Font Viñas	expedient sobreseït 1946
Joaquim Pagès Ferrer	expedient sobreseït 1946
Josep Pagès Ferrer	
Jaume Ros Ferrer	expedient sobreseït 1946

(56) J.M. SOLÉ I SABATÉ, *La repressió franquista a Catalunya 1938-1953*, Barcelona, Edicions 62, 1985, p. 127.

(57) J. SANS SICART, *Comissari de xoc. Crònica d'una guerra que mai no vaig imaginar*, Lleida, Pagès, 2001, p. 171-172.

EXPEDIENTS DE RESPONSABILITATS POLÍTiques AL BAIX EMPORDÀ

Begur

Carles Arnau Bonet
Hermini Casademont Simó
Antoni López Alegre

expedient sobreseït 1947

la Bisbal d'Empordà

Joan Arqueros Arqueros
Pere Avellí Blay
Enric Barnosell Saló
Francesc Barris Batlle
Jaume Barris Batlle
Albert Batllen Surroca
Josep Bayó Romaguera
Josep Bertran Madrenas
Sebastià Bofill Pi
Miquel Brugué Marquès
Pere Bruguera Costa
Josep Brugueras Fornells
Àlvar Canet Ribot
Pere Cantó Puig
Napoleó Castelló Avellí
Josep Cervià Ginesta
Otel·lo Colomer Bruguera
Salvador Condom Simon
Narcís Corbera Gordó
Joaquim Cortinas Marsal
Pere Dalmau Font
Pere Dalmau Simon
Lluïsa Duran Cama
Joaquim Duran García
Josep Duxans Sagué
Àngel Espolla Cullerell
Emili Fabrellas Cané
Valentí Faig Gratacòs
Joan Farreró Casú
Joaquim Farreró Sabater
Joan Figueras Figueras
Josep Figueras Ralló
Carles Font Aleñà
Ferran Font Dalmau
Albert Giménez
Joan Ginesta Balmaña
Miquel Ginesta Fita
Joaquim Giralt Puigdemont
Enric Gironella Almar
Àngel Gironès
Sebastià González Bladó
Josep Gratacòs Carles
Gaietà Hugas Callo
Domènec Janoher Aldrich
Joan Janoher Palau

absolt
condemnat

EXPEDIENTS DE RESPONSABILITATS POLÍTIQUES AL BAIX EMPORDÀ

Pere Vila Xifra
Josep Maria Vilar Serra
Robert Vilar Martí
Pere Viñals Quintana
Josep Viñas Pou

Calonge

Emili Bas Clara	expedient sobreseït 1947
Josep Bas Rotllan	expedient sobreseït 1947
Pere Bofill Pica	expedient sobreseït 1947
Joan Bou Regolta	expedient sobreseït 1947
Joan Brunet Torrent	expedient sobreseït 1947
Carles Bujons Durban	expedient sobreseït 1947
Martí Caner Bou	expedient sobreseït 1947
Pere Casademont Salvador	expedient sobreseït 1947
Joaquim Daball Carles ⁽⁵⁸⁾	expedient sobreseït 1947
Frederic Esteba Casas	expedient sobreseït 1947
Pere Gispert Roselló	expedient sobreseït 1947
Joaquim Llopart Gusiñé	expedient sobreseït 1947
Domènec Maimí Margarit	expedient sobreseït 1947
Lluís Maimí Samí	expedient sobreseït 1947
Rafael Molinet Safont	expedient sobreseït 1947
Manuel Morlius Aulet	
Josep Muni Sala	expedient sobreseït 1947
Lluís Pagès Gispert	expedient sobreseït 1947
Jaume Pallí Vergelí	expedient sobreseït 1947
Joan Pou Gay	expedient sobreseït 1947
Josep Maria Pou Sabater	
Joan Pruneda Casanovas	expedient sobreseït 1947
Enric Puig Gispert	expedient sobreseït 1947
Emili Puig Salvador	expedient sobreseït 1947
Miquel Puigdevall Gallostra	expedient sobreseït 1947
Baldiri Rotllan Pallí	expedient sobreseït 1947
Miquel Samí Pallí	expedient sobreseït 1947
Pere Tubert Colomer	expedient sobreseït 1947
Alfons Vila Sitjas	expedient sobreseït 1947
Genís Vila Sitjas	expedient sobreseït 1947
Miquel Vila Sitjas	expedient sobreseït 1947
Lluís Viladesau Ullastres	expedient sobreseït 1947
Jaume Vilaseca Avellí	expedient sobreseït 1947
Tomàs Vilaseca Avellí	expedient sobreseït 1947
Hortènsia Vilaseca Busquets	expedient sobreseït 1947

Casavells

Martí Entreserra Lconart

(58) Fou afusellat el 1942, després d'un judici militar.

EXPEDIENTS DE RESPONSABILITATS POLÍTIQUES AL BAIX EMPORDÀ

Albert Pla Vergelí	
Felicià Pons Albertí	
Joan Pons Pallí	
Francesc Ribas Company ⁽⁵⁹⁾	
Jaume Ribas Pons	
Jaume Rigau Bidó	
Jaume Roselló Soler	
Joan Sabater Dalmau	
Miquel Sabater Ferran	
Pere Sala Ferré ⁽⁶⁰⁾	
Cristòfol Sala Vila	
Josep Salvador Pijuan	
Jaume Solsona Ferrer	condemnat
Marian Solsona Ferrer	
Alexandre Taché Xifró	
Josep Tauler Mir	
Emilià Tauler Quintana	
Alfons Tauleras Pascual	
Pere Torrent Ramell	
Dolors Turró Juanals	
Roderic Vergelí Mont	
Eusebi Vicens Saguer	
Jaume Vidal Pijuan	
Martí Vilanova Arnall	
Joan Villa Romero	condemnat
Francesc Villatriu Ripoll	
Foixà	
Josep Alabau Vidal	
Josep Coll Pallés	condemnat
Joan Fàbregas Tarrats	
Josep Falgarona Martí ⁽⁶¹⁾	
Andreu Fernández Horts	condemnat
Josep Font Viader	expedient sobreseït 1946
Josep Isern Ferrer	expedient sobreseït 1946
Francesc Massanas Agustí ⁽⁶²⁾	expedient sobreseït 1946
Lluís Nadal Comas	expedient sobreseït 1946
Joan Oliver Ros	expedient sobreseït 1946
Emili Oliver Tixer	expedient sobreseït 1946
Joan Pagès Torras	expedient sobreseït 1946
Enric Palé Estrada	expedient sobreseït 1946
Joan Palé Pi	
Joan Pi Casas	expedient sobreseït 1946
Josep Planella Guinart	
Salvi Puig Negre	

(59) Fou afusellat el 1939, després d'un judici militar.

(60) Fou afusellat el 1939, després d'un judici militar.

(61) Fou afusellat el 1939, després d'un judici militar.

(62) Fou afusellat el 1939, després d'un judici militar.

JOSEP CLARA

Lluís Roig Comas	expedient sobreseït 1946
Joaquim Solés Silvestre	expedient sobreseït 1946
Joaquim Vidal Oliver	
Josep Vila Piferrer	expedient sobreseït 1946

Monells

Lluís Bassa Comas	expedient sobreseït 1947
Baldiri Feliu Llach	expedient sobreseït 1947
Josep Geli Ferreol	expedient sobreseït 1947
Pere Roura Torrent	expedient sobreseït 1947
Pere Serradell Vehi	expedient sobreseït 1947
Fermi Xuclà Coll	expedient sobreseït 1947

Palafrugell

Miquel Benito Barrull	
Josep Biencinto Álvarez	condemnat
Josep Brunet Mach	
Pere Bussot Deulofeu	
Joan Cama Bastons	
Ricard Català Furnet	
Tomàs Català Furnet	
Àngela Clos Batlle	
Josep Corredor Jordà	
Llorenç Corrons Borrell	
Rosa Costa Balmaña	
Amadeu Deulofeu Pairés	condemnat
Ramir Deulofeu Quintana	
Jaume Dunjó Blanch	
Florentí Espada Puerto	
Joaquim Esteva Abellí	
Francesc Fàbregas Llurà	
Elpidi Fayes Gras	
Baldomer Felip Pérez	
Jaume Fina Bussot	
Josep García Sanmartín	
Eustaqui Genover Ferrer	condemnat
Ignasi Genover Gispert	
Tomàs Girbal Jofra	condemnat
Josep Iglesias Ribera	
Martí Jordi Frigola	
Pere Juscafresa Costa	
Martí Laviña Torroella	
Joan Linares Delhom	condemnat
Francesca Linares Palomera	
Joan Lluís Mas	
Josep Martí Clara	
Francesc Martí Piferrer	condemnat
Santiago Martí Segura	
Enric Mas Martí	
Manuel Massoni Esparragó	
Sebastià Massoni Esteban	
Eleuteri Matas Elga	

EXPEDIENTS DE RESPONSABILITATS POLÍTIQUES AL BAIX EMPORDÀ

Josep Maria Mauri Proias	
Enric Miranda Jofra	
Ernest Morató Vigorós	expedient sobreseït 1946
Miquel Mundet Paradedà	condemnat
Lluís Niell Rocas	condemnat
Pau Palau Sadurní	
Joan Pinós Molinas	
Miquel Pujol Lloset	
Dionís Recolons Montalat	
Miquel Reich Sala	
Albert Ribot Pons	
Miquel Riera Vigas	
Xavier Riera	
Marian Ruiz Falgàs	condemnat
Eusebi Rusiñol Rigau	
Lluís Sabater Prats	
Amadeu Salvatella Bussot	condemnat
Lluís Serra Miquel	
Joaquim Torrent Lloset	
Lluís Trilla Bastons	
Francesc Vergés Gros	
Juan Simeón Vidarte	

Palamós

Pere Alsina Masjuana	
Enric Bañeras Pallí	
Conrad Barnés Costart	
Josep Bota Massanas	
Abdó Cama Gubert	condemnat
Artur Casanovas Oliveras	condemnat
Pompeu Casanovas Romans	
Josep Casanovas Simon	
Samuel Casanovas Simon	
Josep Comas Prats	
Josep Costa Cels	
Emili Cros Sabater	
Miquel Esbert Mató	
Adolf Escofet Ferrer	condemnat
Joan Espadalé Casagran	
Josep Estañol Noguer	
Josep Fàbrega Pou ⁽⁶³⁾	
Agustí Fernández Cots	
Manuel Flaquer Rovira	condemnat
Vicenç Gadea Cequiell	condemnat
Enric Ganiguer Serra	expedient sobreseït 1946
Joaquim Ganiguer Serra	
Didac Garrell Tauler ⁽⁶⁴⁾	

(63) Coneixem la confiscació de béns i detalls de l'execució l'any 1939. Vegeu el nostre llibre *Girona, 1939: quatre sentències de mort*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2001.

(64) Fou afusellat el 1939, després d'un judici militar.

JOSEP CLARA

Albert Garriga Planas	
Rafael Garruset Ferragut	
Josep Gispert Cos	condemnat
Arnau Gispert Gafas	
Caterina Goday Torres	
Francesc Goday Torres	
Francesc Granés Rovira	
Floris Jutge Boé	
Pelai Llobet Corsellas	condemnat
Josep Lloveras Gironella	
Joaquim Lumbreras Comas	
Ignasi Malasca Malasca	condemnat
Salvador Mallol Ferriol	
Genis Margarit Pagès	
Manuel Martínez Belmar	
Josep Maspera Mir	
Lluís Mateu Palau	
Josep Mayola Miquel	expedient sobreciut 1946
Josep Miró Jordà	
Lluís Molla Reixach	
Joan Nicolau Cofan	condemnat
Joan Nicolau Gafas	
Víctor Nicolau Margarit	condemnat
Martí Noguer Maria	condemnat
Eusebi Oliveras Roura	
Tomàs Oliu Burguet	
Florenci Palet Ponsatí	
Joan Palet Racolta	
Juli Pallí Cama	
Josep Pallí Casanovas	
Constantí Pascual Català	
Joan Perpiñà Costa	
Ramon Pomés Bertran	
Josep Pomet Rubau	
Enric Ponjoan Castelló	
Fortunat Pruncda Castelló	
Lluís Puig Vidal	
Ricard Ribas Casanovas	
Àngel Roca Sanuy	
Joan Roldós Planas	condemnat
Joaquim Rubau Roig ⁽⁶⁵⁾	
Josep Sagner Solench	
Francesc Sala Molas	
Josep Sala Molas	
Lluís Salgas Saball	condemnat
Iris Saló Masllorens	
Llucià Sistané Suquet	condemnat
Maria Trias Joan	
Pere Ullastres Jofra	

(65) Fou afusellat el 1939, després d'un judici militar.

EXPEDIENTS DE RESPONSABILITATS POLÍTIQUES AL BAIX EMPORDÀ

Esteve Valero Barneda
August Vidal Carbó
Josep Vidal Nogués

Pals

Joan Bofill Tauler
Josep Cornell Ferrer expedient sobreseït 1947
Joaquim Corominas Silvestre expedient sobreseït 1947
Josep Cuaranta Jofra expedient sobreseït 1947
Joaquim Dalmau Bofill
Martí Dalmau Feliu
Martí Dalmau Geli
Isaac Dalmau Servià
Joan Ferrer Bahí expedient sobreseït 1947
Josep Figueras Amat expedient sobreseït 1947
Victor Gafas Palet
Miquel Grassot Ponsatí
Joan Jofra Cots
Joaquim Johera Albertí expedient sobreseït 1947
Francesc Johera Blanch
Baldiri Hereu Gandia expedient sobreseït 1947
Josep Llorca Mayor
Josep Martí Frigola expedient sobreseït 1947
Josep Martinench Bofill expedient sobreseït 1947
Pere Martinech Fau expedient sobreseït 1947
Josep Mascarós Bonay expedient sobreseït 1947
Vicenç Monar Amat
Miquel Oller Estebe expedient sobreseït 1947
Joan Ortells Clar expedient sobreseït 1947
Alfred Parera Ruat
Pere Parés Coll
Pere Parés Comamala
Joan Parés Mulà
Pere Pigem Heras expedient sobreseït 1947
Francesc Pinsach Lavoisier
Narcís Pinsach Lavoisier
Esteve Plaja Almar expedient sobreseït 1947
Josep Polo Juan expedient sobreseït 1947
Joan Queipiquer Reixach expedient sobreseït 1947
Francesc Reitg Moret expedient sobreseït 1947
Vicenç Sabater
Narcís Salvà Pannon
Josep Servià Llagostera expedient sobreseït 1947
Baptista Suñé Fos
Josep Vidal Sagrera expedient sobreseït 1947
Bartomeu Vila Agustí expedient sobreseït 1947
Pauli Visellach Aynier

la Pera

Josep Piferrer Bosch

